

Lleis

Llei 2/2021, del 4 de febrer, de modificació de la Llei 32/2008, del 18 de desembre, del Cos de Banders

Atès que el Consell General en la seva sessió del dia 4 de febrer del 2021 ha aprovat la següent:

Llei 2/2021, del 4 de febrer, de modificació de la Llei 32/2008, del 18 de desembre, del Cos de Banders

Exposició de motius

En data 18 de desembre del 2008 es va aprovar la Llei 32/2008, del 18 de desembre, del Cos de Banders, que va tenir per objecte la regulació funcional i estatutària d'aquest Cos especial.

Després de deu anys de l'entrada en vigor de la Llei s'ha constatat que les finalitats que se cercaven aprovant-la s'han assolit a bastament. Tanmateix, l'experiència pràctica adquirida amb l'aplicació ha evidenciat la necessitat de modificar-ne certs aspectes per adaptar-los a la realitat i resoldre algunes mancances o llacunes constatades per millorar el funcionament del Cos de Banders i l'exercici de les funcions que té encomanades.

En aquest sentit es modifica l'article 2 per adscriure el Cos de Banders al ministeri que tingui les competències atribuïdes en matèria de medi ambient, ja que és aquest ministeri el que tutela les funcions del Cos de Banders.

Els articles 4, 8 i 14 es modifiquen als efectes de suprimir la menció a la Llei de la funció pública, del 15 de desembre de 2000, derogada per la Llei 1/2019, del 17 de gener, de la funció pública, regular l'ús, per part dels membres del Cos de Banders, dels mitjans coercitius autoritzats, i suprimir les remissions normatives a la Llei de la funció pública, del 15 de desembre de 2000.

Els articles 15 i 16 es modifiquen, d'una part, per precisar i adaptar els requisits exigibles per aspirar a una plaça de membre del Cos de Banders ampliant-los als que s'estableixin per reglament, i d'altra part, per regular la provisió de places distingint la provisió de places vacants o de nova creació de bander alumne i bander, que s'ha d'efectuar mitjançant el procediment selectiu d'ingrés, i la provisió de places dels llocs de treball corresponents a cap d'àrea i cap d'unitat, que requerirà una promoció interna entre membres del Cos abans d'iniciar un procediment selectiu d'ingrés. Aquesta regulació es justifica per adaptar els requisits d'accés i la provisió de vacants al compliment i millor eficàcia de les funcions específiques atribuïdes al Cos de Banders, de forma anàloga a la regulació d'aquesta matèria en els restants cossos especials.

Els articles 17, 18 i 30 es modifiquen per tal de suprimir les remissions normatives a la Llei de la funció pública, del 15 de desembre de 2000 i de complementar la regulació dels mitjans coercitius autoritzats.

Es modifica l'article 31 per crear el Comitè Mèdic com a òrgan encarregat d'efectuar les revisions mèdiques i psicotècniques i establir les mesures que s'han d'adoptar en cas que un membre del Cos de Banders presenti dificultats o impossibilitat de desenvolupar de manera adequada les funcions que té assignades, i l'article 32 es modifica per regular amb més precisió la situació de reforma i adaptar-la a la dels restants cossos especials.

També es modifica l'intitulat del capítol tercer del Títol III i l'article 36, per regular la tinença, el port i l'ús d'arma dels membres del Cos en l'exercici de les seves funcions, d'acord amb les notes de servei i les instruccions que es dictin en cada cas, i l'article 37, per reforçar la possibilitat de suspendre el port d'arma quan un membre del Cos estigui en situació de representar un perill per a la seva integritat física o d'altri.

S'addiciona uns articles 37 bis i 37 ter i es modifiquen els articles 38 i 39 per tal d'actualitzar les remissions a les disposicions de la Llei 1/2019, del 17 de gener, de la funció pública i de complementar la regulació dels mitjans coercitius autoritzats.

D'altra part, per donar coherència a les tasques atribuïdes al Cos de Banders en matèria sancionadora, es modifiquen els procediments sancionadors que preveuen la Llei 13/2016, del 28 de juliol, de caça, la Llei de pesca i de gestió del medi aquàtic, del 28 de juny del 2002, i la Llei 11/2016, del 28 de juny, de tinença i protecció d'animals, amb la finalitat de fomentar l'efectivitat del règim sancionador i facilitar la tasca dels membres del Cos de Banders en les tasques de control i compliment de la normativa que se'ls atribueixin en matèria de caça i pesca, preservació del medi i hàbitats aquàtics i tinença d'animals, preveient un procediment més àgil i flexible per imposar sancions, amb una reducció de l'import de la sanció en cas de conformitat.

La disposició final primera modifica la Llei de pesca i de gestió del medi aquàtic, del 28 de juny del 2002, introduint dos seccions al capítol vuitè, que regula el procediment sancionador.

En la secció primera, que regula les disposicions generals, es modifica l'article 51 i es deroga l'article 52 per atribuir la potestat sancionadora per infraccions greus i molt greus, que comporten unes sancions més importants, al ministre competent en matèria de pesca, mentre que la potestat sancionadora per infraccions lleus i menys greus s'atribueix al director del Cos de Banders.

Pel que respecta a la secció segona, s'hi introdueix l'article 58, que manté la tramitació dels expedients sancionadors per imposar sancions per infraccions greus i molt greus d'acord amb les disposicions del Codi de l'Administració, del 29 de març de 1989 i dels reglaments que el desenvolupen. L'article 59 introdueix un procediment més àgil i flexible per imposar sancions per infraccions lleus i menys greus. L'article 60 de la Llei de pesca i de gestió del medi aquàtic, del 28 de juny del 2002, introdueix el concepte de reducció per conformitat en cas de pagament voluntari.

La disposició final segona modifica l'article 46 de la Llei 13/2016, del 28 de juliol, de caça, i addiciona els articles 47, 48 i 49 a aquesta Llei.

L'article 46 es modifica per tal d'atribuir la potestat sancionadora per infraccions molt greus, que comporten unes sancions més importants, al ministre competent en matèria de caça, mentre que la potestat sancionadora per infraccions lleus i greus s'atribueix al director del Cos de Banders.

Pel que respecta al procediment, l'article 47 de la Llei 13/2016, del 28 de juliol, de caça manté que la tramitació dels expedients sancionadors per imposar sancions greus i molt greus previstes als articles 40.2, 40.3, 40.4, 40.5 i 41 es regula pel Codi de l'Administració, del 29 de març de 1989 i els reglaments que el desenvolupen, i l'article 48 introdueix el procediment més àgil i flexible per imposar sancions per les infraccions lleus previstes a l'article 39 i per la infracció greu prevista a l'article 40.1. L'article 49 de la Llei 13/2016, del 28 de juliol, de caça introdueix el concepte de reducció per conformitat en cas de pagament voluntari.

La disposició final tercera introdueix uns apartats 5 i 6 a l'article 20 a la Llei 11/2016, del 28 de juny, de tinença i de protecció d'animals, modifica l'apartat 1 i 3 de l'article 32 de la Llei 11/2016, del 28 de juny, de tinença i de protecció d'animals, introdueix un apartat 8 a l'article 32, dues lletres a l'apartat 2 de l'article 38 de la Llei 11/2016, del 28 de juny, de tinença i de protecció d'animals, modifica els articles 42 i 43 de la Llei 11/2016, del 28 de juny, de tinença i de protecció d'animals i addiciona els articles 43 bis i 43 ter a aquesta Llei.

Els apartats 5 i 6 de l'article 20 introdueixen una sèrie de mesures que obliguen les persones que vulguin esdevenir propietaris d'un animal que per la seva pròpia naturalesa psíquica i física poden desenvolupar comportaments agressius amb un elevat potencial de perillositat envers ells mateixos, així com envers altres persones o altres animals, a superar prèviament una capacitat i complir un seguit de criteris que s'han d'establir per reglament.

L'apartat 1 de l'article 32 i l'article 42 es modifiquen per atribuir al Cos de Banders la potestat sancionadora per la infracció greu prevista a l'article 38.2, lletra w), que sanciona l'incompliment dels requisits referits a la tinença de gossos perillosos, d'atac o defensa.

L'apartat 3 i 8 de l'article 32 i les lletres ab) i ac) de l'apartat 2 de l'article 38 prenen en consideració altres aspectes que s'han posat de relleu en relació als comportaments que tenen les persones propietàries dels animals de companyia quan accedeixen a l'exterior, de manera a poder reforçar el respecte envers la propietat privada, en particular quan aquesta es destina a activitats agràries i ramaderes i per conseqüent preveure que les actuacions de control i vigilància d'aquestes invasions de la propietat privada i la tramitació de les sancions respectives es pugui fer per part dels comuns i el Govern indistintament i per tant es pugui actuar de manera molt més eficient. En aquest sentit, la modificació de la Llei també introdueix la figura del procediments sancionador simplificat, a fi de dotar els diversos òrgans públics implicats en les actuacions de control i inspecció d'eines que els permetin aplicar les sancions de forma més àgil i eficaç.

Pel que respecta al procediment, l'article 43 de la Llei 11/2016, del 28 de juny, de tinença i protecció d'animals manté que la tramitació dels expedients sancionadors per imposar sancions per infraccions lleus, greus (exclosa la infracció greu prevista a l'article 38.2, lletra w)) i molt greus es regula pel Codi de l'Administració, del 29 de març de 1989 i els reglaments que el desenvolupen, i l'article 43 bis introdueix el procediment més àgil i flexible per imposar sancions per la infracció greu prevista a l'article 38.2, lletra w). L'article 43 ter de la Llei 11/2016, del 28 de juny, de tinença i protecció d'animals introdueix el concepte de reducció per conformitat en cas de pagament voluntari.

Així doncs, amb les finalitats ressenyades anteriorment, es promou aquesta Llei, que modifica els articles 2, 4, 8, 14, 15, 16, 17, 18, 30, 31, 32, 36, 37, 38, 39 i l'intitulat del capítol tercer del Títol III de la Llei 32/2008, del 18 de desembre, del Cos de Banders, addiciona els articles 37 bis i 37 ter a la Llei 32/2008, del 18 de desembre, del Cos de Banders i inclou set disposicions finals que modifiquen la Llei de pesca i de gestió del medi aquàtic, del 28 de juny del 2002, la Llei 13/2016, del 28 de juliol, de caça, i la Llei 11/2016, del 28 de juny, de tinença i protecció d'animals, estableixen uns desplegaments reglamentaris, estableixen que els articles 5, 6, 7, 8 que modifiquen el sistema d'accés i provisió de places del Cos de Banders i l'article 9 relatiu als drets sindicals tenen rang de Llei qualificada, encomanen al Govern la publicació dels textos consolidats de les lleis modificades i estableixen la data d'entrada en vigor de la Llei.

Article 1. *Modificació de l'article 2 de la Llei 32/2008, del 18 de desembre, del Cos de Banders*

Es modifica l'article 2 de la Llei 32/2008, del 18 de desembre, del Cos de Banders, que queda redactat de la manera següent:

"Article 2. *Naturalesa*

1. El Cos de Banders és un cos especial dins l'àmbit de l'Administració general, amb funcions específiques i organització pròpia.
2. El Cos de Banders està adscrit funcionalment, orgànicament i pressupostàriament al Departament de Banders, adscrit al seu torn al ministeri que té atribuïdes les competències en matèria de medi ambient."

Article 2. *Modificació de l'article 4 de la Llei 32/2008, del 18 de desembre, del Cos de Banders*

Es modifica l'article 4 de la Llei 32/2008, del 18 de desembre, del Cos de Banders, que queda redactat de la manera següent:

"Article 4. *Àmbit d'aplicació*

1. El Cos de Banders està format pels funcionaris del Govern que hi estan adscrits específicament com a cos especial i pel personal que hi està adscrit del Cos general amb funcions directives, tècniques, administratives o de suport no reservades al Cos especial.
2. Les disposicions d'aquesta Llei s'apliquen als funcionaris adscrits específicament al Cos especial, i regulen únicament les qüestions específiques del Cos que es diferencien del règim general del personal de l'Administració general.
3. En la resta d'aspectes que no regulen la Llei o els reglaments específics que la desenvolupin s'aplica de manera complementària i supletòria el que disposa la Llei 1/2019, del 17 de gener, de la funció pública, i els reglaments en matèria de funció pública."

Article 3. *Modificació de l'article 8 de la Llei 32/2008, del 18 de desembre, del Cos de Banders*

Es modifica l'article 8 de la Llei 32/2008, del 18 de desembre, del Cos de Banders, que queda redactat de la manera següent:

"Article 8. *Principis d'actuació i de funcionament*

Els principis que emmarquen l'actuació i el funcionament del Cos de Banders segueixen un codi de conducta que respon als elements següents:

1. Pel que fa a l'adequació a l'ordenament jurídic:

- a) Exercir les seves funcions amb respecte absolut a la Constitució i a la legislació vigent.
- b) Actuar en el compliment de les seves funcions amb absoluta neutralitat política i imparcialitat i, en conseqüència, actuar sense fer cap discriminació per raó de naixença, de raça, de sexe, d'orientació sexual, de religió, d'opinió o de qualsevol altra condició o circumstància personal o social.
- c) Actuar amb dignitat i integritat, denunciar qualsevol acte de corrupció i oposar-s'hi amb fermesa.
- d) Atenir-se en la seva actuació professional als principis de jerarquia i subordinació; en cap cas, però, l'obediència deguda no pot emparar ordres que comportin l'execució d'actes que constitueixin manifestament delictes i/o siguin contraris a la Constitució o a les lleis.
- e) Col·laborar amb l'Administració de justícia, quan siguin requerits a fer-ho.

2. Pel que fa a les relacions amb la comunitat:

- a) Actuar, en l'exercici de les seves funcions, amb professionalitat i diligència, per evitar un mal greu, immediat i irreparable, i regir-se, en fer-ho, pels principis de congruència, d'oportunitat i de proporcionalitat en la utilització dels mitjans al seu abast.
- b) Identificar-se com a membres del Cos de Banders en el moment d'efectuar un control.
- c) Afavorir la formació i la col·laboració amb associacions i organismes institucionals en la comprensió i l'aplicació del marc normatiu.
- d) Contribuir al creixement sostenible dels recursos naturals del Principat d'Andorra actuant amb fermesa en l'aplicació del marc normatiu.
- e) Contribuir a la conscienciació i a l'educació de tots els ciutadans en la comprensió i l'aplicació del marc normatiu.
- f) Fer ús dels mitjans coercitius autoritzats únicament en l'exercici de les funcions que tenen encomanades, d'acord amb les situacions següents: controls de nit i/o controls en zones de frontera i/o de seguretat, i sempre que sigui en supòsits de legítima defensa, quan són exercides violències o vies de fet contra ells. A més, quan ho facin, també s'han de regir pels principis que estableix la lletra a) anterior; sempre ha de precedir un advertiment clar i presencial respecte de la intenció de fer servir els mitjans coercitius; s'ha de donar temps suficient perquè es pugui tenir en compte aquesta advertència, i l'ús s'ha de limitar al temps estrictament necessari per assolir la finalitat pretesa.

3. En relació amb l'organització i el funcionament del Cos de Banders:

- a) Aplicar sistemes per a una remuneració equitativa, competitiva, suficient i que tinguin en compte els elements relacionats amb la distribució i l'organització del treball.
- b) Promoure i afavorir el desenvolupament de la carrera professional dins del Cos de Banders i a la resta de l'Administració general.
- c) Millorar la imatge interna i externa del Cos de Banders, orientada a la qualitat de servei i a la satisfacció de tots els agents implicats en la protecció, la conservació i el foment de la natura i el patrimoni natural.
- d) Potenciar la preparació, la formació permanent i la capacitació professional i humana del personal que presta servei al Cos de Banders i també incorporar les tecnologies, els mitjans, els instruments, els

procediments i els protocols d'actuació necessaris per tal d'assegurar el compliment de la seva missió i assolir els objectius establerts.

e) Determinar els aspectes essencials en la selecció de candidats més adequats per ocupar els llocs de treball del Cos de Banders.

f) Conèixer en profunditat l'entorn físic i social d'Andorra que afecta el seu àmbit de competències a partir d'un treball coordinat amb altres organitzacions, institucions i administracions públiques.

4. Pel que fa a la dedicació professional, els membres del Cos de Banders exerceixen les seves funcions amb dedicació total, subjectes al règim d'incompatibilitats dels empleats de l'Administració general, i han d'intervenir sempre, en tot moment i en tot lloc, tant si estan de servei com si no ho estan, davant de situacions d'emergència en què la deontologia professional ho demani.

5. Pel que fa al secret professional, els membres del Cos de Banders han de guardar secret rigorós respecte a totes les informacions que coneguin per raó o en ocasió del compliment de les seves funcions, i no estan obligats a revelar les fonts d'informació, llevat que els sigui imposat per les disposicions legals."

Article 4. *Modificació de l'article 14 de la Llei, del Cos de Banders*

Es modifica l'article 14 de la Llei 32/2008, del 18 de desembre, del Cos de Banders, que queda redactat de la manera següent:

"Article 14. *El director*

1. L'ocupació professional tipus de director de departament, adscrita al Cos general, integra el lloc de treball de director de departament, que equival al grup funcional A.

2. El càrrec de director es proveeix per lliure designació d'acord amb el que estableix la Llei 1/2019, del 17 de gener, de la funció pública.

3. El nomenament i el cessament del director es regulen d'acord amb el que estableix la Llei 1/2019, del 17 de gener, de la funció pública.

4. En l'exercici de les seves funcions el director dicta instruccions, circulars i notes de servei per dirigir l'activitat i regular l'organització i el funcionament correcte del Cos.

5. El director del Departament té totes les atribucions i les competències específiques del Cos i també les que, d'acord amb la normativa vigent, siguin necessàries per desenvolupar correctament les seves funcions."

Article 5. *Modificació de l'article 15 de la Llei 32/2008, del 18 de desembre, del Cos de Banders*

Es modifica l'article 15 de la Llei 32/2008, del 18 de desembre, del Cos de Banders, que queda redactat de la manera següent:

"Article 15. *Requisits en la provisió de les places*

1. Els candidats que vulguin aspirar a una plaça vacant o de nova creació de membre del Cos de Banders han de complir en tots els casos, a més dels requisits generals establerts per la Llei de la funció pública, els requisits mínims següents:

a) Tenir la nacionalitat andorrana.

b) Estar compresos en la franja d'edat que en cada cas estableixin les bases de la convocatòria, d'acord amb els requisits exigits per a la plaça vacant o de nova creació, a la data de la publicació de l'edicta de la convocatòria al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

c) No estar condemnats per delictes dolosos o imprudents vinculats a l'exercici de la funció pública, mentre no hagi transcorregut el termini establert legalment per a la prescripció de la pena imposada o no s'hagin cancel·lat els antecedents penals.

d) No trobar-se inhabilitats o suspesos per a l'exercici de l'ofici o el càrrec mitjançant una resolució judicial ferma.

- e) No haver estat acomiadats, no trobar-se inhabilitats per prestar serveis en qualsevol lloc de treball de l'Administració pública o no estar suspesos de funcions o per a l'exercici de l'ofici o el càrrec mitjançant una resolució disciplinària ferma.
- f) Ser declarats aptes físicament i psíquicament d'acord amb les proves establertes en el procés per a la provisió de la plaça vacant o de nova creació.
2. Els candidats que vulguin aspirar a una plaça vacant o de nova creació de membre del Cos de Banders que s'efectuï mitjançant el procediment selectiu d'ingrés tampoc no poden estar processats, inculpats o encausats per delictes dolosos o imprudents vinculats a l'exercici de la funció pública, mentre no s'hagi produït l'absolució o no s'hagi sobresegit la causa penal.
3. Els candidats que vulguin aspirar a una plaça vacant o de nova creació de membre del Cos de Banders que s'efectuï per promoció interna també han de complir els requisits següents:
- a) No estar processats per delictes dolosos o imprudents vinculats a l'exercici de la funció pública, mentre no s'hagi produït l'absolució o no s'hagi sobresegit la causa penal.
- b) No ser objecte d'un expedient disciplinari incoat per una falta molt greu o no haver estat sancionats per una falta disciplinària greu o molt greu mitjançant una resolució disciplinària ferma, mentre no s'hagi arxivat l'expedient disciplinari o no s'hagin cancel·lat les anotacions de les sancions imposades.
4. Els candidats que vulguin aspirar a una plaça vacant o de nova creació de membre del Cos de Banders que s'efectuï mitjançant el procediment selectiu d'ingrés, o per promoció interna entre funcionaris o agents de l'Administració general que no siguin membres del Cos, també han d'estar en possessió del títol de batxillerat o d'un diploma equivalent, emès o reconegut pel Govern, per accedir a l'escala bàsica, i del títol d'ensenyament superior universitari, emès o reconegut pel Govern, que es determini en les bases de la convocatòria, per accedir a l'escala intermèdia o executiva.
5. Els altres requisits generals o específics exigibles als candidats que vulguin aspirar a una plaça vacant o de nova creació de membre del Cos de Banders s'han de determinar reglamentàriament o, en cas contrari, s'han de correspondre justificadament amb el perfil del lloc de treball de què es tracti i s'han d'especificar en les bases de la convocatòria."

Article 6. *Modificació de l'article 16 de la Llei 32/2008, del 18 de desembre, del Cos de Banders*

Es modifica l'article 16 de la Llei 32/2008, del 18 de desembre, del Cos de Banders, que queda redactat de la manera següent:

"Article 16. *Provisió de places*

La provisió de places vacants o de nova creació de membres del Cos de Banders es du a terme de la manera següent:

- a) La provisió de les places vacants o de nova creació que pertanyen a l'escala bàsica, que comprèn els llocs de treball de bander alumne i bander, s'efectua mitjançant el procediment selectiu d'ingrés establert per la Llei de la funció pública i els reglaments que la desenvolupen.
- b) La provisió de places vacants o de nova creació que pertanyen a l'escala de gestió, que comprèn els llocs de treball de cap d'àrea i cap d'unitat, s'efectua mitjançant promoció interna entre membres del Cos, segons s'estableixi reglamentàriament, i, subsidiàriament, en cas que no concorrin candidats o els candidats no reuneixin els requisits exigits, mitjançant el procediment selectiu d'ingrés."

Article 7. *Modificació de l'article 17 de la Llei 32/2008, del 18 de desembre, del Cos de Banders*

Es modifica l'article 17 de la Llei 32/2008, del 18 de desembre, del Cos de Banders, que queda redactat de la manera següent:

"Article 17. *Accés en qualitat de bander alumne: procés de formació i període de prova*

1. L'accés al Cos de Banders es fa com a bander alumne amb les funcions, les facultats i les condicions que s'estableixen per reglament.
2. El bander alumne ha de superar el període de formació que es determini reglamentàriament.
3. Una vegada superat el període de formació es procedeix al nomenament del bander alumne com a funcionari en període de prova, d'acord amb el que estableix la Llei 1/2019, del 17 de gener, de la funció pública.
4. En el moment de ser nomenat funcionari en període de prova la persona interessada ha d'acceptar sota promesa o jurament les obligacions inherents al lloc de treball, i esdevé, en aquest moment, agent de l'autoritat. Als banders en període de prova se'ls proveeix igualment de la credencial, de l'uniforme i del número identificatiu en la forma que es regula per reglament."

Article 8. *Modificació de l'article 18 de la Llei 32/2008, del 18 de desembre, del Cos de Banders*

Es modifica l'article 18 de la Llei 32/2008, del 18 de desembre, del Cos de Banders, que queda redactat de la manera següent:

"Article 18. *Nomenament definitiu com a membre del Cos de Banders*

1. Una vegada conclos satisfactòriament el període de prova es procedeix al nomenament definitiu del bander, d'acord amb la Llei 1/2019, del 17 de gener, de la funció pública.
2. L'admissió d'una persona al Cos de Banders comporta l'obligació per part seva de romandre al Cos un mínim de dos anys a comptar del final del període de formació inicial. L'incompliment d'aquest compromís pot comportar l'obligació de fer-se càrrec de les despeses de formació inicial."

Article 9. *Modificació de l'article 30 de la Llei 32/2008, del 18 de desembre, del Cos de Banders*

Es modifica l'article 30 de la Llei 32/2008, del 18 de desembre, del Cos de Banders, que queda redactat de la manera següent:

"Article 30. *Drets sindicals*

1. Els membres del Cos de Banders tenen dret de constituir organitzacions sindicals per defensar els seus interessos laborals i afiliar-s'hi i participar-hi activament.
2. Les organitzacions sindicals legalment constituïdes tenen el dret de formular propostes, elevar informes i dirigir peticions als òrgans competents de l'Estat, i també d'exercir la representació dels seus afiliats davant els òrgans competents de l'Administració pública.
3. Les organitzacions sindicals legalment constituïdes tenen el dret que se'ls faciliti un local per exercir les seves activitats a les dependències que es determini. Els representants sindicals han de disposar del temps i de les condicions necessàries per atendre les activitats pròpies de la seva funció en la forma que s'estableixi reglamentàriament.
4. Els membres del Cos de Banders tenen prohibit de manifestar-se i defensar públicament els seus drets laborals utilitzant, en tot o en part, l'arma o les armes de foc i els mitjans coercitius autoritzats, l'uniforme reglamentari i el material o els vehicles de servei."

Article 10. *Modificació de l'article 31 de la Llei 32/2008, del 18 de desembre, del Cos de Banders*

Es modifica l'article 31 de la Llei 32/2008, del 18 de desembre, del Cos de Banders, que queda redactat de la manera següent:

"Article 31. *Condicions físiques, psíquiques i sensorials*

1. Els membres del Cos de Banders que per les seves característiques personals o seu estat biològic conegut, o per la seva discapacitat física, psíquica o sensorial reconeguda degudament, siguin especialment sensibles als riscos derivats de l'activitat que duen a terme, han de gaudir d'una protecció específica i no poden ocupar llocs de treball o desenvolupar funcions en relació amb les quals ells mateixos, altres treballadors o terceres persones puguin quedar exposats a situacions de perill.

2. Els membres del Cos de Banders han d'estar en condicions físiques, psíquiques i sensorials adequades per dur a terme les funcions inherents al lloc de treball que ocupen i, en cas contrari, n'han d'informar el director del Cos sempre que se'n pugui derivar un perill per a la seva integritat física o d'altri. Si hi ha símptomes o indicis suficients per creure que els ha sobrevingut algun problema físic, psíquic o sensorial que pot afectar negativament l'activitat que han de desenvolupar o que els pot fer no aptes per a l'activitat, o que pugui posar en perill la seva integritat física o d'altri, els membres del Cos s'han de sotmetre als exàmens de salut específics i oportuns.

3. En els casos establerts a l'apartat anterior, el director del Cos de Banders també pot decidir que els membres del Cos se sotmetin a una revisió psicotècnica o mèdica específica per determinar l'abast del seu problema i la repercussió que té o pot tenir en el seu lloc de treball i en les funcions que tenen encomanades. El director del Cos comunica per escrit la decisió de forma motivada al membre del Cos concernit i al ministre competent en matèria de medi ambient.

4. Es crea el Comitè Mèdic com a òrgan encarregat d'efectuar els exàmens de salut específics i la revisió psicotècnica dels membres de Cos de Banders. El Comitè Mèdic està format per un metge especialista en medicina del treball i pels metges especialistes o els professionals tècnics que designi el ministre competent en matèria de medi ambient. El funcionament, el cessament dels membres i les particularitats del Comitè Mèdic es determinen reglamentàriament.

5. El Comitè Mèdic també té la funció d'examinar els membres del Cos de Banders en els supòsits següents:

a) Cada dos anys, amb caràcter general, per avaluar l'estat de salut dels membres del Cos de Banders.

b) Sempre que un membre del Cos de Banders presenti símptomes o indicis de tenir problemes que poden afectar negativament la seva feina o les funcions que té encomanades o que el fan no apte per exercir-les, o bé si representen un perill per a la seva integritat física o la d'altri.

c) Quan un membre del Cos de Banders presenti certificats mèdics o es trobi en una situació susceptible d'haver de modificar les condicions de treball, com la impossibilitat d'efectuar treballs nocturns o altres. En aquest supòsit, el membre del Cos de Banders concernit ha de sol·licitar per escrit el canvi de les condicions de treball que demana, i adjuntar-hi els certificats mèdics que motiven la seva sol·licitud.

d) En els restants supòsits que preveu aquesta Llei.

6. D'acord amb el dictamen que emeti el Comitè Mèdic, que té caràcter vinculant, el ministre competent en matèria de medi ambient pot decidir de forma motivada, alternativament o conjuntament, si escau:

a) El seguiment del tractament o les prescripcions mèdiques que s'indiquin en el dictamen per al compliment degut de les funcions que el membre del Cos de Banders concernit té encomanades, durant un temps determinat i susceptible de ser renovat successivament.

b) L'adaptació temporal de les condicions del lloc de treball del membre del Cos a les mesures de prevenció i protecció necessàries, en cas que sigui possible, amb l'adaptació corresponent de l'estructura salarial a les noves condicions del lloc de treball, si escau.

c) L'adscripció temporal del membre del Cos a un altre lloc de treball, dins o fora del Cos o del Departament de Banders, que pugui desenvolupar degudament, amb l'adaptació corresponent de l'estructura salarial al nou lloc de treball, si escau.

d) La suspensió temporal del membre del Cos de les seves funcions, si el tractament no se segueix degudament o les prescripcions mèdiques no es respecten, amb la pèrdua de les retribucions corresponents, si escau.

7. Si el membre del Cos de Banders refusa de sotmetre's als exàmens de salut específics o a la revisió psicotècnica o mèdica corresponent, el ministre competent en matèria de medi ambient pot decidir motivadament la suspensió del membre del Cos concernit de les seves funcions per un període no superior a sis mesos, amb la pèrdua de les retribucions corresponents, si escau, o bé l'adscripció temporal del membre del Cos a un altre lloc de treball, amb l'adaptació corresponent de l'estructura salarial al nou lloc de treball, si escau."

Article 11. *Modificació de l'article 32 de la Llei 32/2008, del 18 de desembre, del Cos de Banders*

Es modifica l'article 32 de la Llei 32/2008, del 18 de desembre, del Cos de Banders, que queda redactat de la manera següent:

"Article 32. *Situació de reforma*

1. Els membres del Cos de Banders poden ser declarats en situació de reforma quan:

a) La situació d'invalidesa atorgada per la Caixa Andorrana de Seguretat Social o la situació resultant de la revisió psicotècnica o mèdica els impedeix la realització de les funcions del lloc de treball que ocupen, però estan capacitats per exercir les funcions d'un altre lloc de treball, adscrit preferentment al Cos de Banders o, subsidiàriament, a la resta de l'Administració general.

b) Tot i estar capacitats per exercir les funcions del lloc de treball que ocupen, la situació d'invalidesa o la situació resultant de la revisió psicotècnica o mèdica els impedeix la realització de la jornada o l'horari de treball inherents al lloc de treball que ocupen, o la realització dels torns de treball o les guàrdies establerts.

2. La declaració de la situació de reforma i l'adscripció consegüent del membre del Cos de Banders a un altre lloc de treball correspon al ministre competent en matèria de medi ambient i, si escau, també a la Secretaria d'Estat de Funció Pública.

3. Als membres del Cos de Banders en situació de reforma se'ls garanteixen el mateix règim de jubilació i les retribucions fixes que perceben amb anterioritat, a excepció del complement específic a què es refereix la Llei de la funció pública. No obstant això, si la reforma porta causa d'una situació vinculada estrictament a les funcions que els són encomanades, continuen percebent el complement específic. A aquest efecte, el ministre competent en matèria de medi ambient ha de sol·licitar a la Secretaria d'Estat de Funció Pública que els sigui assignada la diferència entre el nou salari percebut i les percepcions que, si escau, els sufragui la Caixa Andorrana de Seguretat Social.

4. Els membres del Cos de Banders que es trobin en situació de reforma queden desvinculats totalment de la funció de bander, amb la suspensió de les facultats que com a membres del Cos els corresponen, i han de lliurar al director del Cos l'arma o les armes de foc i els mitjans coercitius autoritzats, el carnet professional, la placa emblema i els equipaments dels quals disposen."

Article 12. *Modificació de l'intítulat del capítol tercer del Títol III de la Llei 32/2008, del 18 de desembre, del Cos de Banders*

Es modifica l'intítulat del capítol tercer del Títol III de la Llei 32/2008, del 18 de desembre, del Cos de Banders, que queda redactat de la manera següent:

"Capítol tercer. Armes i mitjans coercitius autoritzats "

Article 13. *Modificació de l'article 36 de la Llei 32/2008, del 18 de desembre, del Cos de Banders*

Es modifica l'article 36 de la Llei 32/2008, del 18 de desembre, del Cos de Banders, que queda redactat de la manera següent:

"Article 36. *Tinença, port i ús de les armes*

1. Els membres del Cos de Banders poden portar una arma de foc llarga, facilitada pel mateix Cos, quan hagin de fer serveis previstos a la Llei 13/2016, del 28 de juliol, de caça o les funcions que preveu l'article 7, lletres f), l), i n), d'aquesta Llei, d'acord amb les notes de servei i les instruccions que es dictin. Tanmateix, els membres del Cos de Banders poden portar armes que no siguin de foc i que siguin idònies per al compliment de les funcions anteriorment referides.

2. Tots els funcionaris del Cos de Banders han de rebre i superar les formacions i els entrenaments continus necessaris per conèixer la tècnica i la pràctica degudes de l'ús de les armes.

3. Els funcionaris del Cos de Banders autoritzats a portar arma han de tenir un permís que detalli les característiques de totes les armes susceptibles de ser utilitzades.

4. El permís de port d'arma és vàlid únicament en actes de servei i queda anul·lat automàticament en el moment que, per qualsevol causa, es deixi de pertànyer al Cos o quan els funcionaris ja no estiguin autoritzats a portar arma."

Article 14. *Modificació de l'article 37 de la Llei 32/2008, del 18 de desembre, del Cos de Banders*

Es modifica l'article 37 de la Llei 32/2008, del 18 de desembre, del Cos de Banders, que queda redactat de la manera següent:

"Article 37. *Suspensió de l'autorització de portar arma*

1. El director, després de comunicar-ho immediatament al ministre responsable del Cos de Banders, pot prohibir o retirar de manera preventiva i amb caràcter d'urgència el port d'arma a qualsevol membre del Cos de Banders que estigui de baixa per raons psíquiques, que tingui un estat de salut que pugui representar un perill per a la seva integritat o la integritat d'altres o que no superi les formacions específiques de port d'arma.

2. El ministre titular responsable del Cos de Banders, després de rebre la comunicació del director del Cos, ha de convocar tan aviat com sigui possible el Comitè Mèdic previst en l'article 31. El Comitè Mèdic ha d'emetre el dictamen corresponent i proposar al ministre titular responsable del Cos de Banders la mesura definitiva que calgui adoptar."

Article 15. *Addició d'un article 37 bis a la Llei 32/2008, del 18 de desembre, del Cos de Banders*

S'addiciona un article 37 bis, dins el capítol tercer del Títol III de la Llei 32/2008, del 18 de desembre, del Cos de Banders, amb el redactat següent:

"Article 37 bis. *Tinença, port i ús dels mitjans coercitius*

1. Quan estan de servei, els membres del Cos de Banders poden dur eventualment i/o utilitzar els mitjans coercitius que hagin estat autoritzats reglamentàriament. En qualsevol cas, però, només en poden fer ús en els supòsits i amb les condicions establerts a la lletra f) de l'apartat 2 de l'article 8 d'aquesta Llei.

2. La tinença, el port i l'ús dels mitjans coercitius per part dels membres del Cos de Banders requereixen haver rebut i superat la formació específica i continuada necessaris per conèixer la tècnica i la pràctica degudes del seu ús."

Article 16. *Addició d'un article 37 ter a la Llei 32/2008, del 18 de desembre, del Cos de Banders*

S'addiciona un article 37 ter, dins el capítol tercer del Títol III de la Llei 32/2008, del 18 de desembre, del Cos de Banders, amb el redactat següent:

"Article 37 ter. *Registre, informe i revisió*

Per la via reglamentària, s'han de determinar i desenvolupar les obligacions eventuais de registre, informe i revisió mèdica amb posterioritat a l'ús de les armes i dels mitjans coercitius autoritzats, i de custòdia i manteniment d'aquestes armes i mitjans. En tot cas, però, el director del Cos de Banders ha de comunicar i detallar l'ús que se hagi fet dels mitjans coercitius al ministre titular responsable del Cos de Banders, al Ministeri Fiscal i, si escau, també a l'autoritat judicial competent."

Article 17. *Modificació de l'article 38 de la Llei 32/2008, del 18 de desembre, del Cos de Banders*

Es modifica l'article 38 de la Llei 32/2008, del 18 de desembre, del Cos de Banders, que queda redactat de la manera següent:

"Article 38. *Règim disciplinari*

El règim i el procediment disciplinaris, amb les faltes i les sancions corresponents aplicables als membres del Cos de Banders, són els previstos a la Llei 1/2019, del 17 de gener, de la funció pública, amb les particularitats definides a l'article següent."

Article 18. *Modificació de l'article 39 de la Llei 32/2008, del 18 de desembre, del Cos de Banders*

Es modifica l'article 39 de la Llei 32/2008, del 18 de desembre, del Cos de Banders, que queda redactat de la manera següent:

"Article 39. *Faltes disciplinàries*

A més de les previstes per la Llei de la funció pública, són infraccions específiques dels membres del Cos de Banders les següents:

1. Són faltes lleus:

- a) Descuidar la neteja i/o la conservació dels uniformes i del material de servei.
- b) Negligir la higiene personal i no tenir cura en la presentació.
- c) La falta d'assistència d'un dia per motius justificats sense comunicació prèvia al superior.
- d) Complir amb poca diligència o incorrectament les instruccions dels superiors i les notes de servei.
- e) Prescindir del conducte reglamentari en formular qualsevol sol·licitud o reclamació, excepte en el cas d'urgència o d'impossibilitat física de fer-ho.
- f) Incomplir qualsevol de les funcions assignades, en cas que aquest incompliment no estigui tipificat com a "falta greu" o "molt greu".
- g) Qualsevol altra infracció de les disposicions d'aquesta Llei o dels reglaments que la desenvolupin que no estigui prevista com a falta greu o molt greu.

2. Són faltes greus:

- a) Endarrerir la presentació d'actes o de denúncies.
- b) Al·legar una suposada malaltia o simular un fet greu per deslliurar-se d'un servei al qual s'està obligat.
- c) Fer ús indegut, o ocasionar una pèrdua o un deteriorament dolosos o notòriament negligents de les credencials i del material de dotació individual o col·lectiu, a excepció de les armes i dels mitjans coercitius autoritzats.
- d) No intervenir en fets que ho requereixin o no comunicar-los als seus superiors o a la resta de membres del Cos que estiguin de servei.
- e) Mostrar una falta notòria d'interès en el servei i incomplir les instruccions dels superiors i les notes de servei que es dictin quan no revesteixin caràcter molt greu.
- f) Negar-se a sotmetre's a les revisions mèdiques o a les proves psicotècniques.
- g) Qualsevol inobservança de les normes de seguretat establertes reglamentàriament que pugui implicar un perill personalment o per a terceres persones.
- h) Els actes, les manifestacions i les conductes que atemptin contra la dignitat dels funcionaris, contra la imatge del Cos i contra el prestigi i la consideració deguts als òrgans de l'Estat.
- i) No portar, estant de servei, l'uniforme i/o els distintius propis del Cos sense l'autorització corresponent.
- j) Negar-se a prestar servei o no comparèixer per prestar-lo, estant lliure de servei, en el cas de fets o circumstàncies extraordinaris, si se n'ha rebut l'ordre.
- k) Incomplir l'obligació de donar compte a la superioritat de qualsevol assumpte que hagi de conèixer per raó del servei.
- l) Actuar amb abús d'atribucions, en perjudici dels ciutadans, sempre que el fet no constitueixi una falta molt greu.

3. Són faltes molt greus:

- a) Formular denúncies i estendre actes falses o mancar de forma dolosa o notòriament negligent a la veritat, en informes escrits o verbals i/o en altres documents de servei.
- b) No formular denúncia de les infraccions constatades.
- c) Caçar o pescar durant el servei, excepte en el marc de les operacions i/o de les actuacions autoritzades.
- d) Abandonar el servei de manera continuada i injustificada durant més de tres (3) dies continuats o alterns.
- e) Apropiar-se béns que pertanyin a l'Administració o a tercers.
- f) Trobar-se en situació d'embriaguesa o consumir drogues tòxiques, estupefaents o substàncies psicòtropes durant el servei i negar-se a les comprovacions tècniques pertinents.
- g) Advertir possibles infractors del control a què poden ser sotmesos amb la finalitat d'eludir sancions.
- h) Fer actes d'exhibició de l'arma, dels mitjans coercitius autoritzats o de les credencials del Cos de Banders o fer-ne un ús indegut, contrari al que estableixen aquesta Llei i els reglaments que la desenvolupen o contrari a les notes de servei.
- i) Haver estat objecte d'una condemna per sentència ferma per la comissió d'una infracció administrativa o penal per incompliment de lleis o de disposicions reglamentàries en matèria de protecció del medi ambient i del patrimoni natural.
- j) Ocasionar una pèrdua o un deteriorament dolosos o notòriament negligents de les armes o dels mitjans coercitius autoritzats.
- k) Retirada del permís de conducció per part de l'autoritat judicial estant de servei.
- l) Insubordinar-se, individualment o col·lectivament, a les autoritats o els superiors dels quals es depengui, i desobeir o incomplir les seves ordres o instruccions legítimes.
- m) Denegar l'auxili o no intervenir en els fets o les circumstàncies greus o extraordinaris en què sigui obligada o necessària una actuació urgent.
- n) Adoptar una actitud de manca de rendiment manifesta, reiterada i no justificada, o de desídia o desinterès en el compliment dels deures, si constitueix una conducta continuada o ocasiona un perjudici greu als ciutadans o a l'eficàcia dels serveis.
- o) Fer un abús d'autoritat que causi un perjudici greu als ciutadans, als subordinats o a l'Administració; maltractar d'una manera greu, degradant o vexatòria els ciutadans, de paraula o obra, i fer qualsevol actuació abusiva, arbitrària o discriminatòria que impliqui violència física, psíquica o moral.
- p) Falsificar, alterar, sostreure, amagar o destruir documents del servei sota la pròpia custòdia o la de qualsevol altre membre del Cos de Banders.
- q) Negar-se a col·laborar, d'una manera manifesta, amb altres cossos de funcionaris, en els casos en què s'hagi de prestar col·laboració de conformitat amb la legislació vigent."

Disposició final primera. Modificació de la Llei de pesca i de gestió del medi aquàtic, del 28 de juny del 2002

1. S'introdueix una secció primera al capítol vuitè –"Procediment sancionador"– de la Llei de pesca i de gestió del medi aquàtic, del 28 de juny del 2002, abans de l'article 51, que queda redactada de la manera següent:

"Secció primera. Disposicions comunes"

2. Es modifica l'article 51 de la Llei de pesca i de gestió del medi aquàtic, del 28 de juny del 2002, que queda redactat de la manera següent:

“Article 51

1. La potestat sancionadora arran de la comissió d'infraccions greus i molt greus correspon al ministre competent en matèria de pesca, el qual la pot delegar en un alt càrrec del ministeri, segons prevegi l'acord de delegació.

2. La potestat sancionadora arran de la comissió d'infraccions lleus i menys greus correspon al director del Cos de Banders.”

3. Es deroga l'article 52 de la Llei de pesca i de gestió del medi aquàtic, del 28 de juny del 2002, que queda sense contingut.

4. S'introdueix una secció segona al capítol vuitè –“Procediment sancionador”– de la Llei de pesca i de gestió del medi aquàtic, del 28 de juny del 2002, després de l'article 57, que queda redactada de la manera següent:

“Secció segona. Procediment sancionador aplicable”

5. S'introdueix un nou article 58 a la Llei de pesca i de gestió del medi aquàtic, del 28 de juny del 2002, que queda redactat de la manera següent:

“Article 58

El procediment sancionador per imposar sancions per infraccions greus i molt greus que estableix aquesta Llei se subjecta a les disposicions del Codi de l'Administració, del 29 de març de 1989 i dels reglaments que la desenvolupen.”

6. S'introdueix un nou article 59 a la Llei de pesca i de gestió del medi aquàtic, del 28 de juny del 2002, que queda redactat de la manera següent:

“Article 59

1. El procediment sancionador per imposar sancions per infraccions lleus i menys greus l'inicia el Cos de Banders mitjançant la constatació per part d'un dels seus membres de qualsevol de les infraccions previstes als articles 40 i 41 d'aquesta Llei. Aquesta constatació, que té la consideració de denúncia, s'ha de notificar a la persona expedientada i ha de contenir la data de la presumpta infracció, una descripció detallada dels fets, les disposicions legals presumptament infringides, l'import de les sancions i les mesures accessòries que comporten aquestes infraccions, i una indicació clara del termini per formular al·legacions.

2. La persona expedientada disposa d'un termini improrrogable de deu dies hàbils, a partir de l'endemà de la notificació a què fa referència l'apartat anterior, per contestar la denúncia, fer les al·legacions que consideri oportunes al respecte i aportar la documentació que consideri escaient.

3. Si la persona expedientada fa al·legacions durant el termini esmentat a l'apartat anterior, l'expedient sancionador es completa amb aquestes al·legacions i els documents que s'hi acompanyen eventualment, i s'eleva al director del Cos de Banders perquè dicti la resolució corresponent. Aquesta resolució s'ha de notificar a la persona sancionada i s'hi pot interposar recurs d'acord amb el Codi de l'Administració, del 29 de març de 1989.

4. En cas que hagi transcorregut el termini de deu dies hàbils que preveu l'apartat 2 d'aquest article sense que la persona expedientada hagi fet al·legacions, l'expedient sancionador es considera resolt de manera ferma i definitiva, i la resolució es considera notificada degudament, d'acord amb les infraccions i les sancions que s'hagin fet constar a la denúncia, les quals esdevenen executives.

5. La persona sancionada disposa del termini d'un mes per fer efectiu l'import de les sancions pels mitjans de pagament acceptats per l'Administració general, a comptar de l'endemà del dia en què s'hagi de considerar notificada la resolució, segons els apartats 3 i 4 anteriors.

6. Un cop transcorregut el termini d'un mes que estableix l'apartat 5 anterior sense que la persona sancionada hagi fet efectiu l'import de les sancions i sense que hagi interposat un recurs contra la resolució dictada, es cobra aquest import per la via de l'execució forçosa. En aquest cas, s'aplica automàticament un recàrrec del 20% sobre l'import de les sancions.”

7. S'introdueix un nou article 60 a la Llei de pesca i de gestió del medi aquàtic, del 28 de juny del 2002, que queda redactat de la manera següent:

"Article 60

1. En cas que la persona sancionada pagui voluntàriament l'import de les sancions en el mateix moment en què s'inicia el procediment sancionador per infraccions lleus i menys greus previst a l'article 59, o dins del termini dels deu dies hàbils següents, aquest import es redueix en un 40%.

2. El pagament voluntari previst a l'apartat 1 comporta:

- a) La renúncia a fer al·legacions i que, en cas que se'n facin, es tinguin per no formulades.
- b) La finalització i l'arxivament del procediment sancionador en el mateix moment en què es fa el pagament, sense que calgui dictar una resolució expressa a aquest fi. A aquest efecte serveix el document acreditatiu de pagament.
- c) La fermesa de les sancions imposades amb efectes plens a comptar del dia en què es fa el pagament."

Disposició final segona. Modificació de la Llei 13/2016, del 28 de juliol, de caça

1. Es modifica l'article 46 de la Llei 13/2016, del 28 de juliol, de caça, que queda redactat de la manera següent:

"Article 46. Competència

1. La potestat sancionadora arran de la comissió d'infraccions molt greus correspon al ministre competent en matèria de caça, el qual la pot delegar en un alt càrrec del ministeri, segons prevegi l'acord de delegació.

2. La potestat sancionadora arran de la comissió d'infraccions lleus i greus correspon al director del Cos de Banders."

2. S'introdueix un nou article 47 a la Llei 13/2016, del 28 de juliol, de caça, que queda redactat de la manera següent:

"Article 47. Procediment sancionador per infraccions greus previstes als articles 40.2, 40.3, 40.4 i 40.5 i per infraccions molt greus previstes a l'article 41

El procediment sancionador per imposar sancions per les infraccions greus previstes als articles 40.2, 40.3, 40.4 i 40.5 i per les infraccions molt greus previstes a l'article 41 se subjecta a les disposicions del Codi de l'Administració, del 29 de març de 1989 i dels reglaments que el desenvolupen."

3. S'introdueix un nou article 48 a la Llei 13/2016, del 28 de juliol, de caça, que queda redactat de la manera següent:

"Article 48. Procediment sancionador per infraccions lleus i greus previstes als articles 39 i 40.1

1. El procediment sancionador a l'empara d'aquest article l'inicia el Cos de Banders mitjançant la constatació per part d'un dels seus membres de qualsevol de les infraccions previstes als articles 39 i 40.1 d'aquesta Llei. Aquesta constatació, que té la consideració de denúncia, s'ha de notificar a la persona expedientada i ha de contenir la data de la presumpta infracció, una descripció detallada dels fets, les disposicions legals presumptament infringides, l'import de les sancions que comporten aquestes infraccions i una indicació clara del termini per formular al·legacions.

2. La persona expedientada disposa d'un termini improrrogable de deu dies hàbils, a partir de l'endemà de la notificació a què fa referència l'apartat anterior, per contestar la denúncia, fer les al·legacions que consideri oportunes al respecte i aportar la documentació que consideri escaient.

3. Si la persona expedientada fa al·legacions durant el termini esmentat a l'apartat anterior, l'expedient sancionador es completa amb aquestes al·legacions i els documents que s'hi acompanyen eventualment, i s'eleva al director del Cos de Banders perquè dicti la resolució corresponent. Aquesta resolució s'ha de notificar a la persona sancionada i s'hi pot interposar recurs d'acord amb el Codi d'Administració, del 29 de març de 1989.

4. En cas que hagi transcorregut el termini de deu dies hàbils que preveu l'apartat 2 d'aquest article sense que la persona expedientada hagi fet al·legacions, l'expedient sancionador es considera resolt de manera ferma i definitiva, i la resolució es considera notificada degudament, d'acord amb les infraccions i les sancions que s'hagin fet constar a la denúncia, les quals esdevenen executives.

5. La persona sancionada disposa del termini d'un mes per fer efectiu l'import de les sancions pels mitjans de pagament acceptats per l'Administració general, a comptar de l'endemà del dia en què s'hagi de considerar notificada la resolució, segons els apartats 3 i 4 anteriors.

6. Un cop transcorregut el termini d'un mes que estableix l'apartat 5 anterior sense que la persona sancionada hagi fet efectiu l'import de les sancions i sense que hagi interposat un recurs contra la resolució dictada, es cobra aquest import per la via de l'execució forçosa. En aquest cas, s'aplica automàticament un recàrrec del 20% sobre l'import de les sancions."

4. S'introdueix un nou article 49 a la Llei 13/2016, del 28 de juliol, de caça, que queda redactat de la manera següent:

"Article 49. Reducció per conformitat

1. En cas que la persona sancionada pagui voluntàriament l'import de les sancions per infraccions lleus i greus previstes als articles 39 i 40.1 en el mateix moment en què s'inicia el procediment sancionador previst a l'article 48, o dins del termini dels deu dies hàbils següents, l'import de la sanció es redueix en un 40%.

2. El pagament voluntari previst a l'apartat 1 comporta:

a) La renúncia a fer al·legacions i que, en cas que se'n facin, es tinguin per no formulades.

b) La finalització i l'arxivament del procediment sancionador en el mateix moment en què es fa el pagament, sense que calgui dictar una resolució expressa a aquest fi. A aquest efecte serveix el document acreditatiu de pagament.

c) La fermesa de les sancions imposades amb efectes plens a comptar del dia en què es fa el pagament."

Disposició final tercera. Modificació de la Llei 11/2016, del 28 de juny, de tinença i de protecció d'animals

1. S'introdueixen dos nous apartats a l'article 20 de la Llei 11/2016, del 28 de juny, de tinença i protecció d'animals, que queden redactats de la manera següent:

"5. Qualsevol persona que vulgui ser propietària o posseïdora d'un gos perillós o d'un gos potencialment perillós ha de seguir prèviament la formació obligatòria i complir els altres requisits que el Govern estableix per via reglamentària."

6. El Govern pot prohibir o limitar, per reglament, la importació, la venda, la cria i la cessió de determinades races de gossos potencialment perillosos establertes per reglament."

2. Es modifica l'apartat 1 de l'article 32 de la Llei 11/2016, del 28 de juny, de tinença i protecció d'animals, que queda redactat de la manera següent:

"1. És competència del Cos de Banders i del ministeri responsable de l'agricultura vetllar pel compliment de la normativa vigent, pel que fa als animals domèstics de companyia i de renda, tal com es defineixen en aquesta llei."

3. Es modifica l'apartat 3 de l'article 32 de la Llei 11/2016, del 28 de juny, de tinença i protecció d'animals, que queda redactat de la manera següent:

"3. Els comuns estan facultats per a la inspecció i el control de la Llei a l'efecte de prevenir i sancionar les infraccions lleus previstes a l'article 38.1, lletres a), b), i h). Tant els comuns, com el ministeri responsable de l'agricultura estan facultats per a la inspecció i el control de la Llei a l'efecte de prevenir i sancionar la infracció lleu prevista a l'article 38.1, lletra q) i les infraccions greus previstes a l'article 38.2, lletres c) i v)."

4. S'introdueix un nou apartat a l'article 32 de la Llei 11/2016, del 28 de juny, de tinença i protecció d'animals, que queda redactat de la manera següent:

"8. Quan el comú no disposi dels mitjans equivalents, o quan aquests mitjans hagin de ser complementats, es poden establir convenis de col·laboració entre el ministeri responsable de l'agricultura i el comú o entre comuns i acordar les actuacions de vigilància i inspecció que corresponen a cada administració."

5. S'introdueixen dues noves lletres a l'article 38.2 de la Llei 11/2016, del 28 de juny, de tinença i protecció d'animals, després de la lletra aa), que queden redactats de la manera següent:

"ab) Fer cas omís a les indicacions, així com no col·laborar, obstruir o impedir les tasques de control i inspecció del Cos de Banders i dels agents de les administracions públiques d'acord amb les facultats respectives que tenen atribuïdes segons el que s'estableix a l'article 32 d'aquesta Llei.

ac) Ser posseïdor o propietari d'un gos perillós o potencialment perillós i no haver seguit la formació obligatòria i altres requisits que s'estableixin reglamentàriament d'acord amb el que s'estableix a l'article 20.5."

6. Es modifica l'article 42 de la Llei 11/2016, del 28 de juny, de tinença i protecció d'animals, que queda redactat de la manera següent:

"Article 42. Competències en matèria de sanció

1. Correspon als ministeris responsables de l'agricultura, la fauna, la seguretat alimentària i als comuns, segons les competències respectives d'inspecció i control establertes a l'article 32, la incoació, la tramitació i la resolució dels expedients per infraccions lleus i greus, llevat de les infraccions lleus previstes a l'article 38.1, lletres a) i s) quan aquestes es refereixin a gossos perillosos i de les infraccions greus segons el que es preveu a l'article 38.2, lletra w) que s'incoen, tramiten i resolen pel Cos de Banders. En qualsevol cas, la resolució de les sancions per infraccions molts greus correspon al Govern. No obstant això, els comuns, els ministeris competents i el Cos de Banders es comuniquen recíprocament que iniciïn un procediment sancionador. La notificació corresponent comporta la inhibició de l'òrgan al qual s'hagi notificat per no incoar dos procediments sancionadors pels mateixos fets.

2. També li correspon al Cos de Banders la incoació, tramitació i resolució d'expedients per les faltes greus previstes a l'article 38.2, lletres ab) i ac), quan les infraccions que s'hi estableixen siguin constatades per algun dels seus membres en el marc de les actuacions d'inspecció i control d'un gos perillós o d'un gos potencialment perillós.

3. Mitjançant els seus agents, l'Administració pot comissar animals quan hi hagi indicis racionals d'haver-se comès una infracció tipificada en aquesta Llei com a greu o molt greu i s'obri un procediment sancionador. El comís té caràcter preventiu fins a la resolució definitiva de l'expedient sancionador, que pot transformar la mesura preventiva de comís en sanció complementària o deixar-la sense efecte i retornar l'animal al propietari. En cas d'acordar-se el comís, l'òrgan que resol l'expedient en decideix el destí més adient en funció de les característiques de l'espècie. En tot cas les despeses ocasionades per l'aplicació d'aquest article són a càrrec dels propietaris infractors."

4. Es modifica l'article 43 de la Llei 11/2016, del 28 de juny, de tinença i protecció d'animals, que queda redactat de la manera següent:

"Article 43. Procediment sancionador

Els procediments sancionadors per imposar sancions per infraccions lleus, (excloses les infraccions lleus previstes a l'article 38.1, lletres a), b), h), q) i s), greus (excloses les infraccions greus previstes a l'article 38, 2, lletres c), v) i w), ab) i ac) i per infraccions molt greus se subjecta a les disposicions del Codi de l'Administració, del 29 de març de 1989 i dels reglaments que el desenvolupen."

8. S'introdueix un nou article 43 bis a la Llei 11/2016, del 28 de juny, de tinença i protecció d'animals, que queda redactat de la manera següent:

"Article 43 bis. *Procediment sancionador simplificat*

1. El procediment sancionador a l'empara d'aquest article l'inicia l'òrgan administratiu competent d'acord amb el que s'estableix a l'article 42, mitjançant l'atestat de constatació per part d'un dels seus membres de la comissió d'una o més d'una infracció lleu segons el que es preveu a l'article 38.1, lletres a), b), h), q) i s), i una o més d'una infracció greu segons el que es preveu a l'article 38.2, lletres c), v), w), ab) i ac) d'aquesta llei.

Aquest atestat de constatació, que té la consideració de denúncia, s'ha de notificar a la persona expedientada i ha de contenir la data de la presumpta infracció, una descripció detallada dels fets, les disposicions legals infringides, l'import de la sanció que comporta la infracció i una indicació clara del termini per formular al·legacions.

2. La persona expedientada disposa d'un termini improrrogable de deu dies hàbils, a partir de l'endemà de la notificació a què fa referència l'apartat anterior, per contestar la denúncia, fer les al·legacions que consideri oportunes al respecte i aportar la documentació que consideri escaient.

3. Si la persona expedientada fa al·legacions durant el termini esmentat a l'apartat anterior, l'expedient sancionador es completa amb aquestes al·legacions i els documents que s'hi acompanyen eventualment, i s'eleva a l'òrgan administratiu competent, perquè dicti la resolució corresponent. Aquesta resolució s'ha de notificar a la persona sancionada i contra la mateixa es pot interposar recurs d'acord amb el Codi de l'Administració, del 29 de març de 1989.

4. En cas que hagi transcorregut el termini de deu dies hàbils que preveu l'apartat 2 d'aquest article sense que la persona expedientada hagi fet al·legacions, l'expedient sancionador es considera resolt de manera ferma i definitiva, i la resolució es considera notificada degudament, d'acord amb les infraccions i la sanció que s'hagin fet constar a la denúncia, les quals esdevenen executives.

5. La persona sancionada disposa del termini d'un mes per fer efectiu l'import de la sanció pels mitjans de pagament acceptats per l'Administració, a comptar de l'endemà del dia en què s'hagi de considerar notificada la resolució, segons els apartats 3 i 4 anteriors.

6. Un cop transcorregut el termini d'un mes que estableix l'apartat 5 anterior sense que la persona sancionada hagi fet efectiu l'import de la sanció i sense que hagi interposat un recurs contra la resolució dictada, es cobra aquest import per la via de l'execució forçosa. En aquest cas, s'aplica automàticament un recàrrec del 20 % sobre l'import de les sancions."

9. S'introdueix un nou article 43 ter a la Llei 11/2016, del 28 de juny, de tinença i protecció d'animals, que queda redactat de la manera següent:

"Article 43 ter. *Reducció per conformitat*

1. En cas que la persona sancionada pagui voluntàriament l'import de la sanció que s'hagi imposat en virtut del que s'estableix a l'article 43 bis, o dins del termini dels deu dies hàbils següents, l'import de la sanció es redueix en un 40 %.

2. El pagament voluntari previst a l'apartat 1 comporta:

- a) La renúncia a fer al·legacions i que, en cas que se'n facin, es tinguin per no formulades.
- b) La finalització i arxivament del procediment sancionador en el mateix moment en què es fa el pagament, sense que calgui dictar una resolució expressa a aquest efecte, servint a tal efecte el document acreditatiu del pagament.
- c) La fermesa de la sanció imposada amb efectes plens a comptar del dia en què es fa el pagament."

Disposició final quarta. *Qualificació de la Llei*

Els articles 5, 6, 7 i 8 d'aquesta Llei, que modifiquen el sistema d'accés i provisió de places al Cos de Banders, i l'article 9, que modifica l'article relatiu als drets sindicals, tenen rang de llei qualificada. La resta de preceptes tenen rang de llei ordinària.

Disposició final cinquena. Desplegaments reglamentaris

El Govern ha d'aprovar les normes reglamentàries necessàries per al desenvolupament de la Llei 32/2008, del 18 de desembre, del Cos de Banders i de la Llei 11/2016, del 28 de juny, de tinença i de protecció d'animals, tal com han estat modificades per aquesta Llei, en el termini màxim de sis mesos des de la data en què entri en vigor.

Disposició final sisena. Textos consolidats

S'encomana al Govern que, en el termini màxim de sis mesos des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei i en els terme previstos a l'article 116 del Reglament del Consell General, presenti el projecte de consolidació de la Llei 32/2008, del 18 de desembre, del Cos de Banders; de la Llei de pesca i de gestió del medi aquàtic, del 28 de juny del 2002; de la Llei 13/2016, del 28 de juliol, de caça i de la Llei 11/2016, del 28 de juny, de tinença i de protecció d'animals.

Disposició final setena. Entrada en vigor

Aquesta Llei entra en vigor l'endemà de ser publicada al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Casa de la Vall, 4 de febrer del 2021

Roser Suñé Pascuet
Síndica General

Nosaltres els coprínceps la sancionem i promulguem i n'ordenem la publicació en el *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Joan Enric Vives Sicília
Bisbe d'Urgell
Copríncep d'Andorra

Emmanuel Macron
President de la República Francesa
Copríncep d'Andorra